

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

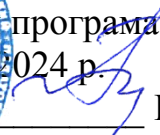
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«Середня освіта (англійська мова та література)»
першого рівня вищої освіти**

**за спеціальністю 014 Середня освіта
за предметною спеціальністю 014.02 Середня освіта
(Мова та зарубіжна література (із значенням мови))
за спеціалізацією 014.021 Англійська мова та зарубіжна література
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою БДПУ
від 30.05.2024 р.,
протокол №17/3

Освітня програма вводиться в дію
з 01.09.2024 р.
Ректор Ігор БОГДАНОВ
(наказ №22 від 31.05.2024 р.)

Запоріжжя, 2024

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

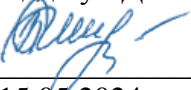
СХВАЛЕНО

Методичною радою БДПУ
від 23.05.2024 р., протокол №6
Голова

_____ Ольга ГУРЕНКО

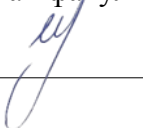
ПОГОДЖЕНО

Начальниця навчального
відділу БДПУ

_____ Ольга ШУБИНА
15.05.2024 р.

Рекомендовано

Вченою радою факультету філології та соціальних комунікацій
від 18.04.2024 р., протокол №8
Декан факультету

_____ Ірина ГЛАЗКОВА

Ініційовано (зі змінами)

Кафедрою іноземних мов і методики викладання
від 20.03.2024 р., протокол №7
Завідувачка кафедри

_____ Ірина ШИМАНОВИЧ

Гарант освітньої програми

_____ Андрій МОРОЗ

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Андрій МОРОЗ, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов і методики викладання соціально-гуманітарного факультету Бердянського державного педагогічного університету (гарант освітньої програми).
2. Ірина ШКОЛА, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри іноземних мов і методики викладання факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету.
3. Ганна АЛЕКСАНДРОВА, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства, проректорка з науково-педагогічної роботи
4. Ірина ГЛАЗКОВА, докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри іноземних мов і методики викладання, декан факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету
5. Богдана САЛЮК, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри іноземних мов і методики викладання факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету
6. Ірина ШИМАНОВИЧ кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри іноземних мов і методики викладання факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету.
7. Ганна ТАБАКОВА кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства.
8. Вікторія СМЕЛЯНСЬКА, кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.
9. Світлана МЕЛЬНИЧУК, учителька англійської мови вищої категорії закладу загальної середньої освіти №2 м. Бердянська.
10. Аліна Костецька, здобувачка першого рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (англійська мова та література)».

Рецензії зовнішніх стейкхолдерів:

1. Наталія ПЕТРУШОВА, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри англійської і німецької філології полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.
2. Наталія ПРОКОПЧУК – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри міжкультурної комунікації та іншомовної освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Зміни до ОП внесено:

Навчальний рік	Рішення вченої ради від_30.09.2025 № 4/2	Наказом ректора від 11.07.2025 № 26 __
2025-2026	Гарантом ОПП призначено доцента МОРОЗА А.А.	Гарантом ОПП призначено доцента МОРОЗА А.А.

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із значенням мови))
за спеціалізацією 014.021 Англійська мова та зарубіжна література**

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Бердянський державний педагогічний університет, факультет філології та соціальних комунікацій, кафедра іноземних мов і методики викладання Berdyansk State Pedagogical University, Faculty of Philology and Social Communications, Department of Foreign Languages and Teaching Methods
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Бакалавр Бакалавр освіти за спеціальністю Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) Bachelor Bachelor of Education in speciality Secondary Education (Language and Foreign Literature (English))
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (англійська мова та література)» Study program «Secondary Education (English Language and Foreign Literature)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому: диплом бакалавра, одиничний Обсяг освітньої програми: 240 кредитів ЄКТС Термін навчання: 3 роки 10 місяців Bachelor Diploma, unitary, 240 ECTS credits The term of study: 3 years 10 months
Наявність акредитації	Первинна акредитація Initial accreditation
Цикл / рівень	Цикл: перший цикл вищої освіти України, перший цикл Європейського простору вищої освіти (The European Higher Education Area (EHEA)) Рівень: 6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК), 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (The European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF LLL)) NRC (NQF – National Qualification Framework) of Ukraine – level 6, FQ-EHEA – first cycle, EQF-LLL – level 6.
Передумови	На основі повної загальної середньої освіти: результати зовнішнього незалежного оцінювання, національний мультипредметний тест. На основі ступеня «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. На основі ступенів «бакалавр», «магістр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою. Secondary education: results of external independent evaluation test.

	<p>On the basis of the junior bachelor degree, professional junior bachelor degree: results of external independent evaluation test.</p> <p>The higher education institution has the right to recognize and re-enroll no more than 60 ECTS credits obtained under the previous study program of professional preliminary higher education.</p> <p>On the basis of the "Bachelor", "Master" degrees (educational and qualification level "Specialist"), the higher education institution has the right to recognize and re-enroll no more than 120 ECTS credits obtained under the previous study program.</p>
Мови викладання	Англійська, українська English, Ukrainian
Термін дії освітньої програми	До 30.06.2028 р. By 30.06.2028
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://bdpu.org.ua/opp/

1.2. Мета освітньої програми

Метою програми є фундаментальна підготовка вчителя англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти, конкурентоздатного фахівця з високим рівнем професійної компетентності, який володіє потужною теоретичною базою з фахових дисциплін, новітніми технологіями і методиками навчання та навичками їх практичного застосування, здатного до творчої педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.

The program aims to provide fundamental training for English language and foreign literature teachers in general secondary and professional pre-higher education institutions. The aim is to develop highly competent and competitive specialists with a strong theoretical foundation in their field, up-to-date teaching technologies and methodologies, and practical skills for their application. Graduates should be capable of creative pedagogical work, continuous self-education, and professional self-improvement.

1.3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p>Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка</p> <p>Спеціальність: 014 Середня освіта</p> <p>Предметна спеціальність: Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))</p> <p>Спеціалізація: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література</p> <p>01 Education / Pedagogy</p> <p>Subject area: Secondary Education (Language and Foreign Literature (with language specification))</p> <p>Specialization: 014.021 English Language and Foreign Literature</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна Educational and professional
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Програма спрямована на формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей учителя англійської мови та зарубіжної літератури, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.</p> <p>Ключові слова: середня освіта, педагогіка, методика навчання предмета, англійська мова, зарубіжна література.</p> <p>The program is designed to develop general and professional</p>

	<p>competencies in students necessary for successful performance as an English language and foreign literature teacher. It aims to equip graduates with the skills and knowledge required to fulfil their professional duties in the chosen field.</p> <p>Key words: secondary education, pedagogy, subject teaching methodology, English language, foreign literature.</p>
Особливості програми	<p>Програма містить комплекс освітніх компонент фахової спрямованості, розроблених і впроваджених на основі інноваційної моделі методичної підготовки майбутніх учителів англійської мови, «Шкільний учитель нового покоління», розробленої у співпраці Британської Ради в Україні та МОН України, які забезпечують підготовку кваліфікованих фахівців здатних працювати за вимогами Нової Української школи та водночас спираються на традиції та стратегії подальшого розвитку БДПУ як духовного центру Північного Приазов'я.</p> <p>The program includes a set of professionally oriented educational components developed and implemented based on the innovative "New Generation School Teacher" model for methodological training of pre-service English teachers. This model was developed through collaboration between the British Council in Ukraine and the Ministry of Education and Science of Ukraine. These components ensure preparation of qualified specialists capable of working according to the requirements of the New Ukrainian School, while simultaneously drawing upon the traditions and strategic plans for further development of Berdyansk State Pedagogical University as the spiritual centre of the Northern Priazovye region.</p>
1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускник програми може працювати в закладах загальної спеціалізованої середньої освіти, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої освіти, в міжшкільних ресурсних центрах (міжшкільних навчально-виробничих комбінатах), установах та організаціях у сфері освіти.</p> <p>A graduate of the program can work in institutions of specialized general secondary education, vocational (vocational and technical) education, extracurricular education, professional pre-higher education, in inter-school resource centres (inter-school educational and production complexes), as well as institutions and organizations in the field of education.</p>
Подальше навчання	<p>Можливість продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації та отримання додаткової післядипломної освіти.</p> <p>Possibility of continuing education at the second (master's) level of higher education, as well as professional development and obtaining additional postgraduate education.</p>
1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий, комунікативно-діяльнісний, компетентісний підходи. Підготовка здійснюється у формі лекцій, практичних занять, консультацій, самостійного вивчення із використанням</p>

	сучасних освітніх і цифрових (Moodle, Zoom) технологій. The program utilizes student-centered, problem-oriented learning, with an individual-creative, communicative-activity, and competency-based approach. Instruction takes place through lectures, practical classes, consultations, and independent study, in incorporating modern educational and digital technologies (Moodle, Zoom).
Оцінювання	Оцінювання включає усні та письмові екзамени, заліки, захист звітів з практики, захист курсових робіт, підсумкова атестація. Assessment include oral and written exams, tests, defence o finternship reports, defence of coursepapers, and a final certification.
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК) Integral competence (IC)	
ІК IC	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі загальної середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. The integral competence involves the ability to solve complex, specialized tasks in the field of general secondary education. This requires applying theoretical knowledge and practical skills from the subject specialty sciences, pedagogy, psychology, and teaching theory and methodology. It is characterized by the complex and unpredictable conditions involved in organizing the educational process within general secondary education institutions.
Загальні компетентності (ЗК) General competencies (GC)	
ЗК 01 GC 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. The ability for abstract thinking, analysis and synthesis, and the ability to apply knowledge in practical situations.
ЗК 02 GC 02	Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. Knowledge and understanding of the subject area and professional activity.
ЗК 03 GC 03	Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю. Be able to communicate in the state language in professional activities both orally and in writing, communicate with a foreign language within the subject area.
ЗК 04 GC 04	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. Ability to navigate in the information space, search, analyze and process information from various sources, effectively use digital resources and technologies in the educational process.
ЗК 05 GC 05	Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів). Ability to act autonomously, to make informed decisions in professional activities and to be responsible for their implementation, to act responsibly and consciously on the basis of current legislation and ethical considerations (motives).

ЗК 06	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
GC 06	The ability to interact and work in a team in the field of professional activity on the basis of ethical principles, to tolerate and communicate with representatives of other professional groups of different levels.
ЗК 07	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
GC 07	Ability to use their rights and responsibilities as a member of society; awareness of the value of civil society and the need for its sustainable development, the rule of law, human and civil rights and freedoms in Ukraine.
ЗК 08	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.
GC 08	Ability to preserve and enhance the moral, cultural, and scientific values and achievements of society, based on an understanding of the history and patterns of development of the subject area, its place in the general system of knowledge about nature and culture, and its importance in the development of society, technology, and engineering.
ЗК 09	Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.
GC 09	The ability to maintain personal physical and mental health, lead a healthy lifestyle, manage one's own emotional states; to interact constructively and safely with participants in the educational process.
ЗК 10	Здатність поважати різноманітність і полікультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.
GC 10	The ability to respect the diversity and multiculturalism of society, to understand the need for equal opportunities for all participants in the educational process.
Фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей (ФК) Professional competences (PC)	
ФК 01 PC 01	Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності. Ability to apply systematic scientific knowledge in professional activities in accordance with the subject area.
ФК 02 PC 02	Здатність забезпечувати навчання учнів державною та англійською мовами; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності. Ability to provide instruction in both the state language and English; to develop students' language and communication skills in their field of specialization.
ФК 03 PC 03	Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів. Ability to set goals, plan and design processes of teaching and upbringing of students, taking into account their age and individual characteristics, educational needs and opportunities; select and apply effective methods and technologies of teaching,

	upbringing and development of students.
ФК 04 PC 04	Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення. Ability to foster and develop students' key competencies and subject-specific skills. This includes integrating cross-cutting content areas through the subject matter and facilitating integrated learning. Additionally, a focus on developing critical thinking skills is essential.
ФК 05 PC 05	Здатність здійснювати контроль і об'єктивне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів взаємо та самооцінюванню. Ability to control and objectively assess the level of students' learning achievements on the basis of a competence-based approach, analyse the results of their learning and teach students mutual and self-assessment.
ФК 06 PC 06	Здатність до формування учнівського колективу, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку; спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. Ability to form a student team, teamwork skills; finding effective ways to motivate students to self-development; focusing on progress and achievement, taking into account their abilities and interests.
ФК 07 PC 07	Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу. Ability to carry out professional activities in compliance with the requirements of the legislation on the protection of life and health of students (including those with special educational needs); use of health-saving technologies in the educational process.
ФК 08 PC 08	Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. The ability to foster collaborative learning through interactive subject-based activities and build strong partnerships with parents in the educational process.
ФК 09 PC 09	Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей. Ability to analyse own pedagogical activity and its results, to carry out self-assessment and self-correction of professional qualities.
Компетентності предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) (професійні – ПК)	
ПК 01 PCSA 01	Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в закладі загальної середньої освіти. The ability to apply the achievements of modern methodological and philological sciences, educational concepts in the process of teaching a foreign language and foreign literature in a general secondary education institution.
ПК 02 PCSA 02	Здатність проектувати педагогічну діяльність, володіти професійнометодичною компетентністю для планування і проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури. The ability to design pedagogical activities, coupled with strong pedagogical content knowledge (PCK) in foreign language and foreign literature, ensures effective lesson planning and delivery.

ПК 03 PCSA 03	Здатність використовувати ефективні шляхи формування мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей школярів у процесі навчання іноземної мови. The ability to employ effective strategies to cultivate students' linguistic, communicative, and sociocultural competencies in the foreign language learning process.
ПК 04 PCSA 04	Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми. The ability to conduct research in educational settings, effectively summarizing and disseminating findings.
ПК 05 PCSA 05	Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці у порівнянні з одиницями рідної мови. Ability to identify communicative, cognitive, nominative, emotional, expressive, and other functions of language, to characterise language and speech units in comparison with those of the native language.
ПК 06 PCSA 06	Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора. Ability to identify patterns of the literary process, determine the specifics and significance of artistic concepts and literary works in the context of the socio-literary situation, literary criticism, and cultural epoch; evaluate a work of art; determine the role of the system of images, plot, composition, and means of expression in their combination; characterize the author's creative personality.
ПК 07 PCSA 07	Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усній та писемній професійній та міжособистісній комунікації з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі. Ability to follow modern foreign language norms in oral and written professional and interpersonal communication, taking into account the communicative situation and communicative task in accordance with ethical and moral standards of behaviour accepted in a foreign language environment.

1.7. Програмні результати навчання

Програмні результати навчання, спільні для всіх предметних спеціальностей (РН)	
РН 01 LO 01	Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів. To reproduce the basic concepts and principles of pedagogy and psychology; to take into account the developmental patterns, age and other individual characteristics of students in the educational process.
РН 02 LO 02	Демонструвати вміння навчати учнів державною та іноземною мовами; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання. To demonstrate the ability to teach students both the state and foreign languages; to form and develop their language and communication skills through the subject matter and integrated learning approaches.
РН 03	Визначати освітні цілі, планувати та проектувати навчальний процес на основі

LO 03	компетентнісного підходу з урахуванням освітніх потреб учнів; застосовувати форми, методи та засоби навчання предмета. To define educational goals, plan and design the learning process based on a competency-based approach taking into account the educational needs of students; to apply forms, methods and means of teaching the subject.
PH 04	Добирати та застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування ключових і предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.
LO 04	Select and apply modern educational technologies and methods for the formation of key and subject competencies of students; critically evaluate the results of their learning and the effectiveness of the lesson.
PH 05	Добирати доцільні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.
LO 05	Select appropriate forms and methods of teaching and educating students in the classroom and in extracurricular activities; analyze the dynamics of students' personal development, identify effective ways to motivate them for self-improvement and guide them towards progress and achievement, taking into account the abilities and interests of each of them.
PH 06	Проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, налагоджувати ефективну співпрацю з учнями, батьками (особами, які виконують їхні функції) та представниками професійного колективу.
LO 06	To create a nurturing and inclusive learning environment that prioritizes student well-being. This environment will comply with all relevant legislation regarding student safety (including students with special needs), integrate health and wellness practices into the learning process, address potential negative influences, and foster strong collaboration with students, families, and the professional team.
PH 07	Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.
LO 07	Leverage a strong foundation in scientific knowledge relevant to your subject area to guide your professional practice. This includes applying established principles and concepts within your field of specialization.
PH 08	Спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю, висловлювати обґрунтовані твердження.
LO 08	Communicate in the state language for professional activities, both orally and in writing; communicate in a foreign language within the subject area; formulate well-reasoned statements.
PH 09	Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.
LO 08	Apply modern information, communication and digital technologies in professional activities.
PH 10	Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

LO 10	Demonstrate proficiency in using modern technologies to search for scientific information for self-education and apply it in professional activities.
PH 11	Виявляти навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності, поваги й толерантності у полікультурному суспільстві.
LO 11	Demonstrate ability to work in a team, adapt and act in a new situation, explain the need to ensure equal opportunities and gender parity in professional activities, respect and tolerance in a multicultural society.
PH 12	Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.
LO 12	Analyze one's own teaching practices and their outcomes, conduct self-evaluation and self-correction to enhance professional qualities.
PH13	Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.
LO 13	Demonstrate knowledge of the basic principles of regulatory and legal documents related to professional activities, justify the need to use the instruments of a democratic constitutional state in professional and public activities, and make decisions based on respect for human rights and freedoms in Ukraine.
Програмні результати навчання для предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) (ПРН)	
ПРН 01	Застосовувати на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.
PLO 01	Apply in practice knowledge of the linguistic, psychological and didactic bases of foreign language and literature teaching and ways of developing students' competences.
ПРН 02	Складати конспекти уроків різних типів, у тому числі для проведення у дистанційному режимі.
PLO 02	Develop lesson plans for various types of lessons, including those conducted remotely or online.
ПРН 03	Обирати педагогічні технології, методи і прийоми навчання, а також методи тестування відповідно до цілей і завдань навчання і контролю з урахуванням конкретного педагогічного контексту.
PLO 03	Select appropriate pedagogical technologies, teaching methods and techniques, as well as assessment methods aligned with the goals and objectives of instruction and evaluation, taking into account the specific teaching context.
ПРН 04	Оцінювати ефективність навчальних матеріалів та вміти адаптувати їх до конкретного освітнього контексту.
PLO 04	Evaluate the effectiveness of teaching materials and be able to adapt them to a specific educational context.
ПРН 05	Уміти здійснювати міжкультурну комунікацію і долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.
PLO 05	To be able to carry out intercultural communication and overcome intercultural barriers by drawing upon knowledge of the distinct features and values inherent in the cultures of the countries where the studied languages are spoken, as well as an understanding of the

	worldviews, mentalities, and ontological characteristics of Ukrainian culture.
ПРН 06 PLO 06	Характеризувати тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначати світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів; аналізувати твір за його ознаками та в контексті епохи, називати жанрові особливості твору, оперуючи відповідною термінологією. Describe trends, stages, and characteristics of the literary processes in different countries across various eras. Identify the ideological and aesthetic specifics of literary movements and trends. Analyze a literary work based on its distinctive features and within the context of the relevant era. Utilize appropriate terminology to identify the genre characteristics of the work.
ПРН 07 PLO 07	Демонструвати володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного і писемного спілкування. Demonstrate proficiency in foreign language communicative competence across all forms of oral and written communication, following the Common European Framework of Reference for Languages.
ПРН 08 PLO 08	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють, пояснювати мовний і мовленнєвий матеріал, вміти самому і навчати учнів користуватися словниками різних типів. Analyze linguistic units, determine their interrelationships, and characterize the linguistic phenomena and processes that underlie them. Explain language material and speech data. Demonstrate the ability to utilize various types of dictionaries effectively and teach students how to use them proficiently.
ПРН 09 PLO 09	Аналізує, коментує, реферує і перекладає тексти різних стилів і тематики, демонструючи лексичну, граматичну і стилістичну компетентності. Analyses, comments on, abstracts and translates texts of different styles and topics, demonstrating lexical, grammatical and stylistic competence.
ПРН 10 PLO 10	Уміє критично опрацьовувати джерела і здійснювати самостійний науковий пошук, у тому числі і з використанням емпіричних методів. One is capable of critically evaluating sources and conducting independent scientific research, including utilizing empirical methods.
ПРН 11 PLO 11	Демонструє здатність критично оцінювати вітчизняний і закордонний навчальний досвід, власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність і вибудовувати стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. One demonstrates the ability to critically evaluate domestic and foreign educational experiences, as well as one's own educational and professional research activities, and build a strategy for self-development and continuous professional improvement.
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	До реалізації програми залучаються викладачі, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) відповідно до профілю підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (англійська мова та література)». Вони є провідними фахівцями з педагогіки, психології, іноземної філології, методики навчання англійської мови та зарубіжної літератури, а також підтверджений рівень наукової і професійної активності. Науково-педагогічні працівники здійснюють міжнародне стажування та публікаційну активність відповідно до дисциплін, які вони забезпечують.

	<p>The program involves instructors who hold scientific degrees and/or academic titles, as well as a master's degree (or specialist's degree) aligned with the training profile for higher education students in the "Secondary Education (English Language and Literature)" program. These faculty members are leading experts in pedagogy, psychology, foreign philology, methods of teaching English, and foreign literature, demonstrating a proven level of scholarly and professional activity. Academic staff undertake international internships and publish works in their respective disciplines of instruction.</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідають нормативним вимогам. Для теоретичних занять використовуються аудиторії загального та спеціального призначення, для практичних занять – центр вивчення мов, лінгафонні кабінети, компетентнісний центр інклюзивної освіти, психологічна лабораторія; спортивні зали, спортивні майданчики, кабінет інноваційних інформаційно-комп'ютерних технологій. Наявна необхідна соціально-побутова інфраструктура.</p> <p>Quantitative and qualitative indicators of material and technical support of educational activities meet regulatory requirements. General and special purpose classrooms are used for theoretical classes, language-learning centre, language rooms, competence centre for inclusive education, psychological laboratory, gyms, sports grounds, office of innovative information and computer technologies are used for practical classes. Necessary social and household infrastructure is available.</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>На веб-сайті університету bdpu.org.ua міститься інформація про освітньо-професійну програму, навчальну, наукову та виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; електронну підтримку навчання Moodle; репозитарій. Достатня забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками; доступ до мережі Інтернет, авторських розробок професорсько-викладацького складу. Доступ до бібліографічних і реферативних баз даних Scopus, Web of Science. Доступ до системи перевірки текстових запозичень Unicheck.</p> <p>The university's website at bdpu.org.ua provides details about the educational and professional program, educational activities, research initiatives, structural units, admission requirements, and contact information. It offers electronic learning support through the Moodle platform and an institutional repository. The university library is adequately stocked with textbooks and teaching manuals. Students and faculty have access to the internet and can utilize the teaching staff's proprietary developments. Additionally, the university facilitates access to the bibliographic and abstract databases Scopus and Web of Science, as well as the Unicheck system for detecting textual similarities.</p>
<p>1.9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Освітня програма передбачає національну кредитну мобільність. The educational programme provides for national credit mobility.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Програма передбачає укладення договорів про подвійне дипломування, міжнародне стажування, проходження практики та обмін студентами.</p>

	The program facilitates the establishment of agreements for double degree programs, international internships, practical training opportunities, and student exchange initiatives.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не передбачено. Tuition for foreign students is not provided.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ			
	Цикл загальної підготовки		
ОК 01	Історія України	3	екзамен
ОК 02	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 03	Філософія	3	екзамен
ОК 04	Історія української культури	3	залік
	Цикл професійної підготовки		
ОК 05	Психологія	6	екзамен
ОК 06	Педагогіка	6	екзамен
ОК 07	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література)		
ОК 07.01	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 1. Психологічні чинники у вивченні іноземної мови	3	залік
ОК 07.02	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 2. Організація освітнього процесу: планування, робота класу, робота з навчальними матеріалами та оцінювання	3	екзамен
ОК 07.03	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 3. Навчання фонетики, граматики та лексики англійської мови	6	екзамен
ОК 07.04	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 4. Навчання аудіювання, читання, письма, говоріння англійською мовою	6	екзамен
ОК 07.05	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 5. Методика вивчення зарубіжної літератури	6	екзамен
ОК 07.06	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 6. Навчання учнів з особливими освітніми потребами	3	екзамен
ОК 07.07	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 7. Інформаційно-комунікаційні технології у навчанні	3	екзамен
ОК 07.08	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 8. Курсова робота	3	залік

	з методики навчання предмета (зарубіжна література)		
ОК 07.09	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 8. Курсова робота з методики навчання предмета (англійська мова)	3	залік
ОК 08	Англійська мова	53	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	24	екзамен
ОК 10	Корективний фонетичний курс англійської мови	3	залік
ОК 11	Практична граматики англійської мови	6	залік
ОК 12	Країнознавство Великої Британії і США	6	залік
ОК 13	Теоретична фонетика англійської мови	3	екзамен
ОК 14	Теоретична граматики англійської мови	3	екзамен
ОК 15	Історія англійської мови	3	екзамен
ОК 16	Лексикологія англійської мови	3	екзамен
ОК 17	Стилістика англійської мови	3	екзамен
ОК 18	Навчальна практика	3	залік
ОК 19	Виробнича практика	6	залік
ОК 20	Виробнича практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ			
ВК 01	Дисципліна 1	5	залік
ВК 02	Дисципліна 2	5	залік
ВК 03	Дисципліна 3	5	залік
ВК 04	Дисципліна 4	5	залік
ВК 05	Дисципліна 5	5	залік
ВК 06	Дисципліна 6	5	залік
ВК 07	Дисципліна 7	5	залік
ВК 08	Дисципліна 8	5	залік
ВК 09	Дисципліна 9	5	залік
ВК 10	Дисципліна 10	5	залік
ВК 11	Дисципліна 11	5	залік
ВК 12	Дисципліна 12	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

2.2. Розподіл компонент ОП за роками та семестрами

Перший рік навчання Семестр 1

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
---------	---	--------------------	-----------------------------

ОК 01	Історія України	3	екзамен
ОК 02	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 05	Психологія	6	екзамен
ОК 08	Англійська мова	7	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 10	Корективний фонетичний курс англійської мови	3	залік
ОК 11	Практична граматики англійської мови	5	залік
	Всього	30	екзаменів – 4 заліків – 2

Семестр 2

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 03	Філософія	3	екзамен
ОК 06	Педагогіка	6	екзамен
ОК 07.01	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 1. Психологічні чинники у вивченні іноземної мови	3	залік
ОК 07.02	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 2. Організація освітнього процесу: планування, робота класу, робота з навчальними матеріалами та оцінювання	3	екзамен
ОК 08	Англійська мова	7	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 12	Країнознавство Великої Британії і США	5	залік
	Всього	30	екзаменів – 5 заліків – 2

Другий рік навчання

Семестр 3

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 04	Історія української культури	3	залік
ОК 07.03	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 3. Навчання фонетики, граматики та лексики англійської мови	6	екзамен
ОК 08	Англійська мова	7	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 13	Теоретична фонетика англійської мови	3	екзамен
ОК 14	Теоретична граматики англійської мови	3	екзамен
ВК 01	Дисципліна 1	5	залік
	Всього	30	екзаменів – 5 заліків – 2

Семестр 4

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 07.04	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 4. Навчання аудіювання, читання, письма, говоріння англійською мовою	6	екзамен
ОК 07.05	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 5. Особливості вивчення зарубіжної літератури	6	екзамен
ОК 08	Англійська мова	7	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 15	Історія англійської мови	3	залік
ВК 02	Дисципліна 2	5	залік
	Всього	30	екзаменів – 4 заліків – 4

Третій рік навчання

Семестр 5

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 08	Англійська мова	5	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 07.06	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 6. Навчання учнів з особливими освітніми потребами	3	екзамен
ОК 07.07	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 7. Інформаційно-комунікаційні технології у навчанні англійської мови та зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 07.08	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 8. Курсова робота з методики навчання (зарубіжна література)	3	залік
ОК 16	Лексикологія англійської мови	3	екзамен
ВК 03	Дисципліна 3	5	залік
ВК 04	Дисципліна 4	5	залік
	Всього	30	екзаменів – 5 заліків – 3

Семестр 6

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
---------	---	--------------------	-----------------------------

Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 08	Англійська мова	8	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 07.09	Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 9. Курсова робота з методики навчання (англійська мова)	3	залік
ОК 17	Стилістика англійської мови	3	екзамен
ОК 18	Навчальна практика	3	залік
ВК 05	Дисципліна 5	5	залік
ВК 06	Дисципліна 6	5	залік
	Всього	30	екзаменів – 3 заліків – 4

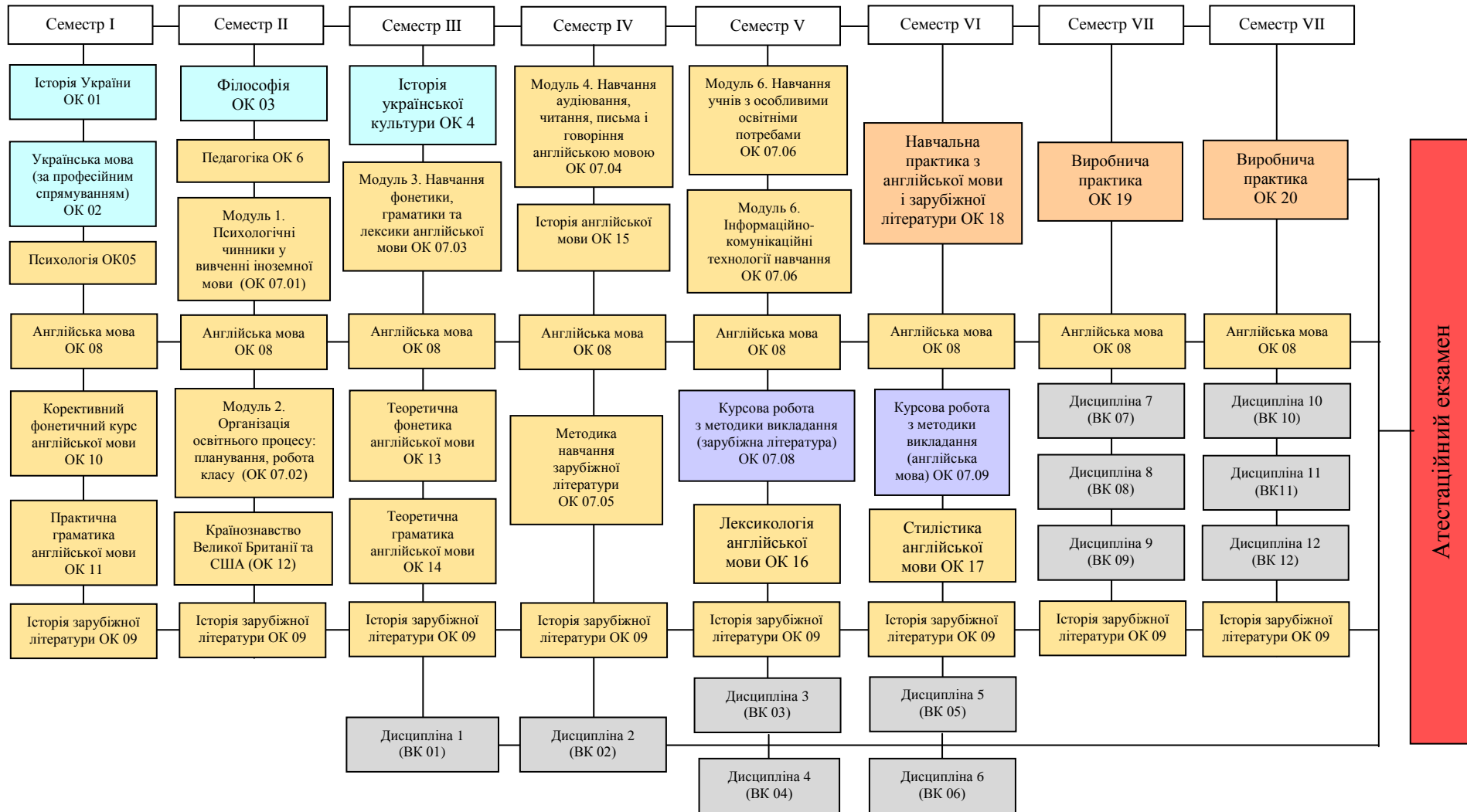
Четвертий рік навчання
Семестр 7

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 08	Англійська мова	6	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 19	Виробнича практика	6	залік
ВК 07	Дисципліна 7	5	залік
ВК 08	Дисципліна 8	5	залік
ВК 09	Дисципліна 9	5	залік
	Всього	30	екзаменів – 2 заліків – 4

Семестр 8

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 08	Англійська мова	6	екзамен
ОК 09	Історія зарубіжної літератури	3	екзамен
ОК 20	Виробнича практика	3	залік
ВК 10	Дисципліна 10	5	залік
ВК 11	Дисципліна 11	5	залік
ВК 12	Дисципліна 12	5	залік
	Всього	30	екзаменів – 2 заліків – 4

2.3. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі атестаційного екзамену зі спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має забезпечити оцінювання досягнень результатів навчання, визначених освітньою програмою.

Атестація здобувачів завершується видачею документа встановленого зразка із присвоєнням кваліфікації в дипломі:

ступінь вищої освіти	бакалавр
спеціальність	Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))
освітня програма	Середня освіта (англійська мова та література)
професійна кваліфікація	вчитель англійської мови та зарубіжної літератури, викладач закладу фахової передвищої освіти

4. Вимоги до внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти (ESG 2015) і включає:

- 1) політику забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестацію студентів;
- 5) викладацький склад, який відповідає кваліфікаційним вимогам;
- 6) навчальні ресурси та підтримку студентів;
- 7) інформаційний менеджмент;
- 8) публічну інформацію;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Таблиця 1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Освітні компоненти	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності (ЗК)										Фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей (ФК)									Компетентності предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) (професійні – ПК)						
		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	01	02	03	04	05	06	07	08	09	01	02	03	04	05	06	07
OK 01	+	+		+			+	+																			
OK 02	+	+	+																								
OK 03	+	+		+				+																			
OK 04	+	+		+				+	+																		
OK 05	+	+					+			+																	
OK 06	+		+			+									+											+	
OK 07.01	+		+							+				+												+	
OK 07.02	+					+				+					+											+	
OK 07.03	+				+									+	+	+	+	+							+	+	
OK 07.04	+				+									+	+	+	+	+							+	+	
OK 07.05	+	+													+	+	+									+	
OK 07.06	+	+	+			+									+	+										+	
OK 07.07	+						+				+	+														+	
OK 07.08	+				+	+		+																		+	
OK 07.09	+	+	+											+		+	+								+		
OK 08	+			+	+																				+	+	
OK 09	+			+																						+	
OK 10	+			+																					+	+	
OK 11	+			+																					+	+	
OK 12	+			+						+		+														+	
OK 13	+			+										+											+	+	
OK 14	+			+										+											+	+	
OK 15	+			+										+											+		
OK 16	+			+										+											+		
OK 17	+			+										+											+		
OK 18	+		+	+			+				+				+										+		
OK 19	+		+		+									+		+	+	+	+	+	+				+		
OK 20	+		+		+									+		+	+	+	+	+	+				+		

Таблиця 2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

Освітні компоненти	Програмні результати навчання, спільні для всіх предметних спеціальностей (РН)													Програмні результати навчання для предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) (ПРН)										
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11
OK 01							+			+			+											
OK 02							+	+		+														
OK 03							+			+	+													
OK 04							+						+											
OK 05	+					+					+													
OK 06	+		+									+	+											
OK 07.01	+					+	+					+		+										
OK 07.02	+					+							+		+	+								
OK 07.03		+	+	+			+		+						+	+	+							
OK 07.04		+	+	+			+		+						+	+	+							
OK 07.05	+		+	+			+								+	+			+					
OK 07.06	+		+	+			+								+	+			+					
OK 07.07	+					+					+		+											
OK 07.08									+	+			+											
OK 07.09	+		+				+							+	+								+	
OK 08								+	+									+		+	+	+		
OK 09								+										+					+	
OK 10		+						+										+		+	+			
OK 11		+						+												+	+	+		
OK 12							+	+										+		+				
OK 13							+	+												+	+			
OK 14							+	+												+	+			
OK 15							+	+													+			
OK 16							+	+													+			
OK 17							+	+													+			
OK 18	+	+			+	+		+					+		+	+								
OK 19	+	+	+	+	+		+		+	+	+				+			+						+
OK 20	+	+	+	+	+		+		+			+			+	+								+